
UNUTRAŠNJA PRAVILA ZA NORMIZACIJU – 3. dio:

**Izrada i donošenje hrvatskih norma
i drugih dokumenata**

Zagreb, srpanj 2021.

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

Sadržaj

Predgovor	3
1 Svrha i područje primjene	3
2 Nazivi i definicije	4
3 Razvoj hrvatskih normativnih dokumenata	7
3.1 Poticaj.....	7
3.2 Planiranje izrade hrvatskih normativnih dokumenata	7
3.3 Opća pravila izrade hrvatskih normativnih dokumenata	7
3.4 Izrada, odobravanje i objava hrvatskih normativnih dokumenata	8
3.5 Posuvenjivanje i preispitivanje hrvatskih normativnih dokumenata	9
3.6 Povlačenje.....	9
3.7 Postupak objavljivanja.....	9
3.8 Načelo mirovanja.....	10
4 Razvoj izvornih hrvatskih normativnih dokumenata	11
4.1 Razvoj izvornih hrvatskih norma	11
4.2 Razvoj drugih izvornih hrvatskih dokumenata	15
5 Prihvaćanje normativnih dokumenata	19
5.1 Prihvaćanje europskih normativnih dokumenata	19
5.2 Prihvaćanje međunarodnih normativnih dokumenata.....	23
5.3 Prihvaćanje normativnih dokumenata drugih nacionalnih normiranih tijela	28
5.4 Prevođenje hrvatskih normativnih dokumenata	28
Dodatak A Faze razvoja hrvatskih normativnih dokumenata	29
Bibliografija	31
Povijest dokumenta	32

Predgovor

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) Hrvatskoga zavoda za norme (HZN) usklađena su s načelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) u prvome su redu namijenjena za uporabu zaposlenicima HZN-a i tehničkim odborima, a posebno predsjednicima i tajnicima tehničkih odbora te svima koji su uključeni u izradu hrvatskih norma i drugih dokumenata HZN-a dostupnih javnosti.

Pravila rada hrvatske normizacije pod zajedničkim nazivom *Unutrašnja pravila za normizaciju* sastoje se od ovih dijelova:

1. dio: *Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
2. dio: *Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
3. dio: *Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
4. dio: *Osnivanje i rad programskih odbora*
5. dio: *Osnivanje i rad tehničkih odbora*
6. dio: *Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*

Svaki od navedenih dijelova Unutrašnjih pravila za normizaciju objavljen je kao zaseban dokument i svakomu je dijelu dodijeljena jedinstvena slovna oznaka (UPN).

Korisnici su odgovorni za ispravnu primjenu tih pravila.

U skladu s odredbama Statuta HZN-a, svi prijedlozi za izmjene i dopune tih pravila podnose se HZN-u u pisanome obliku.

O izmjenama i dopunama raspravlja Tehnička uprava (TU), koja izmjene i dopune predlaže ravnatelju. Na prijedlog ravnatelja, o izmjenama i dopunama odlučuje Upravno vijeće.

Novo izdanje UPN-a objavljuje se nakon prihvatanja izmjena i dopuna na sjednici Upravnog vijeća. U poglavlju Povijest dokumenta, navodi se oznaka novoga izdanja i datum odluke Upravnog vijeća.

Sve promjene u budućim izdanjima označavat će se jednom okomitom crtom na lijevom rubu teksta.

Četvrto izdanje ovoga dijela Unutrašnjih pravila za normizaciju, UPN 3, zamjenjuje treće izdanje UPN 3 iz 2014. godine.

1 Svrha i područje primjene

U UPN 3 utvrđuju se pravila za izradu, odobravanje i objavu hrvatskih norma (HRN) i drugih normativnih dokumenata.

2 Nazivi i definicije

Za potrebe ovoga dijela Unutrašnjih pravila primjenjuju se nazivi i definicije navedeni u normi HRN EN 45020:2007, CEN/CENELEC-ovim unutrašnjim pravilima, UPN 1 i UPN 2.

2.1

nacionalno normirno tijelo

normirno tijelo priznato na nacionalnoj razini koje ima pravo biti nacionalni član odgovarajućih međunarodnih i regionalnih normirnih organizacija

[HRN EN 45020:2007, definicija 4.4.1]

2.2

normizacijski program

plan rada normizacijskog tijela s popisom trenutanih normizacijskih poslova

[HRN EN 45020:2007, definicija 9.1]

2.3

normizacijski projekt

radni predmet u normizacijskome programu kojemu je cilj izdavanje nove, dopunjene ili prerađene norme

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.2]

2.4

normativni dokument

dokument u kojemu su dana pravila, upute ili značajke za različite djelatnosti ili njihovi rezultati

NAPOMENA 1: Naziv *normativni dokument* rodni je naziv koji obuhvaća dokumente kao što su norme, tehničke specifikacije, kodeksi dobre prakse i propisi.

NAPOMENA 2: *Dokumentom* se smatra svaki medij na kojemu je zapisana određena informacija.

NAPOMENA 3: Nazivi za različite vrste normativnih dokumenata određuju se tako da uzimaju u obzir dokument i njegov sadržaj kao jedinstvenu cjelinu.

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.1]

2.5

europska norma (EN)

norma koju je prihvatio CEN/CENELEC/ETSI i koja se obvezno mora implementirati kao istovjetna nacionalna norma te se moraju povući nacionalne norme koje su njoj proturječne

Napomena 1 uz natuknicu: Naziv „usklađena norma“ upotrebljava se u Uredbi (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, a znači europska norma, usvojena na temelju zahtjeva Europske komisije za primjenu usklađenog zakonodavstva Unije.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.5, preinačena]

2.6

dokument za usklađivanje (HD)

CENELEC-ova norma koja se obvezno mora implementirati na nacionalnoj razini, barem objavom njezina broja HD i naslova te povlačenjem svih proturječnih nacionalnih norma

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.9]

2.7

međunarodna norma

norma dostupna javnosti koju je prihvatila međunarodna normizacijska/normirna organizacija

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.2.1.1]

2.8

nacionalna norma

norma dostupna javnosti koju je prihvatilo nacionalno normirno tijelo

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.2.1.3]

2.9

hrvatska norma (HRN)

norma dostupna javnosti koju je objavio HZN

2.10

proturječna nacionalna norma

nacionalna norma koja se odnosi na isto područje primjene kao EN (odnosno HD za CENELEC) i uključuje zahtjeve koji su proturječni zahtjevima EN-a (odnosno HD-a za CENELEC)

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.13]

2.11

tehnička specifikacija (TS)

dokument koji je prihvatilo normizacijsko tijelo, a koji bi možda u budućnosti mogao postati norma, ali za koji se trenutačno:

- ne može dobiti potrebna potpora da se odobri kao norma;
- postoji sumnja o tome je li postignut konsenzus;
- predmet se još uvijek tehnički razvija, ili
- postoji neki drugi razlog zbog kojega se ne može odmah objaviti kao norma.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.6, preinačena]

2.12

hrvatska tehnička specifikacija (HRS)

dokument koji je prihvatio HZN, a koji bi možda u budućnosti mogao postati norma

2.13

tehnički izvještaj (TR)

dokument koji je prihvatilo normizacijsko tijelo, čiji je sadržaj obavijestan i nije prikladan za objavu kao norma ili tehnička specifikacija

Napomena 1 uz natuknicu: TR može, naprimjer, uključivati podatke dobivene istraživanjem, podatke o radu u drugim organizacijama ili podatke o „stanju tehnike“ povezanom s nacionalnim normama o određenome predmetu.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.7, preinačena]

2.14

hrvatski tehnički izvještaj (HRI)

dokument koji je prihvatio HZN, čiji je sadržaj obavijestan i nije prikladan za objavu kao norma ili tehnička specifikacija

**2.15
amandman (A)**

dopunski dokument uz hrvatsku normu koji treba čitati zajedno s hrvatskom normom i koji mijenja tehničke odredbe te hrvatske norme

**2.16
ispravak (Ispr.)**

dopunski dokument kojim se ispravlja jedna ili više pogrešaka ili nejasnoća nenamjerno unesenih u izradi ili pri tiskanju hrvatskoga normativnog dokumenta, a koje bi mogle dovesti do neispravne ili nesigurne primjene toga normativnog dokumenta

**2.17
upute**

dokument koji daje pravila, usmjerenje, savjete ili preporuke povezane s normizacijom

**2.18
upute HZN-a (HRU)**

dokument HZN-a u kojemu su dana pravila, usmjerenje, savjeti ili preporuke povezane s normizacijom

**2.19
posebni nacionalni uvjeti**

nacionalna značajka ili praksa koja se ne može promijeniti ni nakon duljeg razdoblja, npr. klimatski uvjeti ili uvjeti električnog uzemljenja

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.15]

**2.20
A-odstupanje**

izmjena, dopuna ili brisanje iz sadržaja EN-a (odnosno HD-a za CENELEC) koja odražava nacionalnu situaciju proizašlu iz propisa čija je izmjena trenutno izvan nadležnosti nacionalnog člana CEN/CENELEC-a

Napomena 1 uz natuknicu: Kad norma potpada pod direktive ili uredbe EZ-a, stav je Komisije Europskih zajednica (SL br. C 59; 1982-03-09) da je posljedica odluke Suda pravde u slučaju 815/79 *Cremonini/Vrankovich* (Izveštaji Europskog suda 1980., str. 3583.) da sukladnost s A-odstupanjima više nije obvezna i da slobodno kretanje proizvoda koji ispunjavaju takvu normu u EZ-u više ne treba ograničavati, osim prema zaštitnom postupku koji je predviđen odgovarajućom direktivom ili uredbom.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.16]

**2.21
zajednička preinaka**

izmjena, dopuna ili brisanje iz sadržaja referentnoga dokumenta koje je odobrio CEN/CENELEC i koji su tako postali dio EN-a (odnosno HD-a za CENELEC)

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2020, definicija 2.14]

**2.22
tumačenje (IS)**

dokument u kojem se daje tumačenje hrvatskoga normativnog dokumenta

3 Razvoj hrvatskih normativnih dokumenata

3.1 Poticaj

Prijedlog za izradu hrvatskoga normativnog dokumenta mogu dati zainteresirane pravne osobe iz gospodarstva, tijela državne uprave, gospodarske i obrtničke komore, zainteresirane ustanove i druge pravne i fizičke osobe. Prijedlog za izradu hrvatskoga normativnog dokumenta mogu dati upravna i stručna tijela HZN-a.

Izrada europske norme uvijek je poticaj za razvoj hrvatskoga normativnog dokumenta.

Izrada međunarodne norme može biti poticaj za razvoj hrvatskoga normativnog dokumenta.

Prijedlog za izradu hrvatskoga normativnog dokumenta podnosi se HZN-u. U prijedlogu treba navesti i vrstu normativnog dokumenta čija se izrada predlaže. Uz prijedlog za izradu normativnog dokumenta može biti priložen i prijedlog teksta izvornoga hrvatskog normativnog dokumenta ili prijevod stranoga normativnog dokumenta.

U skladu s odredbama Kodeksa dobre prakse za pripremu, prihvaćanje i primjenu norma iz Sporazuma o tehničkim preprekama u trgovini (TBT) Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i CEN/CENELEC-ovih unutrašnjih pravila, 2. dio, HZN ne pokreće postupak izrade izvornoga hrvatskog normativnog dokumenta u području u kojem postoji međunarodna ili europska norma, ili je ona u izradi.

3.2 Planiranje izrade hrvatskih normativnih dokumenata

Pri planiranju izrade izvornih hrvatskih normativnih dokumenata TU mora voditi računa o međusobnoj usklađenosti hrvatskih normativnih dokumenata i o nepreklapanju njihova područja primjene.

TU dodjeljuje novi normizacijski projekt odgovarajućemu tehničkom odboru (TO), ako je osnovan. Ako TO nije osnovan, TU pokreće postupak za osnivanje odgovarajućeg TO-a odnosno osniva posebnu radnu skupinu (RS) za izradu hrvatskoga normativnog dokumenta.

Plan razvoja hrvatskoga normizacijskog projekta za prihvaćanje europske norme proizlazi iz rokova koji su utvrđeni u odgovarajućem europskom projektu.

Plan razvoja hrvatskoga normizacijskog projekta za prihvaćanje međunarodne norme proizlazi iz prijedloga TO-a.

Novi normizacijski projekt unosi se u program rada HZN-a koji je javno dostupan na mrežnim stranicama HZN-a.

3.3 Opća pravila izrade hrvatskih normativnih dokumenata

Hrvatski normativni dokumenti sastavljaju se i oblikuju u skladu s UPN 6.

3.3.1 Jezik

Hrvatske norme i drugi hrvatski normativni dokumenti mogu biti na hrvatskome i/ili stranome jeziku.

Izvorni hrvatski normativni dokument izrađuje se na hrvatskome jeziku uz naknadno prevođenje na neki strani jezik, ako je potrebno.

Europski normativni dokument prihvaća se na engleskome jeziku uz naknadno prevođenje na hrvatski jezik, ako je potrebno.

Međunarodni normativni dokument prihvaća se na engleskome jeziku i/ili uz prevođenje na hrvatski jezik.

Kad su normativni dokumenti koji se uzimaju kao podloga za izradu hrvatskoga normativnog dokumenta izrađeni na više stranih jezika, svi su jezici jednakovrijedni.

Kod dvojezičnih ili višejezičnih međunarodnih/europskih dokumenata donosi se odluka o tome s kojeg će se izvornoga jezika prevoditi dokument. U HZN-u se u pravilu dokumenti prevode s engleskoga jezika, ako nema drukčijeg obrazloženog zahtjeva i/ili odluke.

Hrvatski normativni dokument koji je prijevod međunarodnoga/europskoga normativnog dokumenta može se objaviti kao jednojezično, dvojezično ili višejezično izdanje.

Oznaka jezika dodjeljuje se hrvatskomu normativnom dokumentu u skladu s UPN 2.

3.3.2 Nazivlje

Pri izradi hrvatskih normativnih dokumenata na hrvatskome jeziku primjenjuje se hrvatsko nazivlje utvrđeno u postojećim hrvatskim normama rječnicima, a u područjima u kojima ono još nije uspostavljeno, mora se pokrenuti postupak utvrđivanja nazivlja.

3.3.3 Označivanje dokumenata

Hrvatski normativni dokumenti označuju se u skladu s UPN 2.

3.3.4 Označivanje faza razvoja hrvatskih normativnih dokumenata

Faze razvoja hrvatskih normativnih dokumenata označuju se u skladu s međunarodnim, usklađenim sustavom kodiranja faza (Dodatak A).

3.4 Izrada, odobravanje i objava hrvatskih normativnih dokumenata

Odgovarajući TO/PO, odnosno posebna RS, izrađuje hrvatski normativni dokument i predlaže njegovo prihvaćanje.

Za prihvaćanje svih vrsta hrvatskih normativnih dokumenata, utvrđen je poseban postupak za izradu, odobravanje i objavu, koji ovisi o razini konsenzusa koju je potrebno postići za prihvaćanje te vrste dokumenta.

Hrvatske norme i drugi hrvatski normativni dokumenti objavljuju se kao posebne publikacije.

Prijevod hrvatskoga normativnog dokumenta ne upućuje se u javnu raspravu, već se obavijest o njegovoj dostupnosti objavljuje u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Kada se objavi prijevod hrvatskoga normativnog dokumenta, izvorni se normativni dokument ne povlači.

Referencijska oznaka prevedenoga hrvatskog normativnog dokumenta, osim u oznaci jezika, jednaka je referencijskoj oznaci izvornog dokumenta.

Obavijest o objavi hrvatskoga normativnog dokumenta (faza 60.60) objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Podaci o objavljenom hrvatskom normativnom dokumentu javno su dostupni u Katalogu hrvatskih norma na mrežnim stranicama HZN-a.

3.5 Posuvremenjivanje i preispitivanje hrvatskih normativnih dokumenata

3.5.1 Posuvremenjivanje

Tijekom životnog vijeka hrvatskoga normativnog dokumenta može se, prije predviđenog preispitivanja, pojaviti potreba za njegovim posuvremenjivanjem radi usklađivanja s tehničkim napretkom.

Rezultat posuvremenjivanja može biti:

- ispravak
- amandman.

3.5.2 Preispitivanje

Radi utvrđivanja primjenjivosti, hrvatska se norma mora preispitati u razdoblju koje nije dulje od pet godina. Preispitivanje se može pokrenuti i ranije na zahtjev odgovarajućeg TO-a ili TU-a.

Rezultat preispitivanja može biti jedna od sljedećih odluka:

- potvrđivanje
- prerada (amandman ili novo izdanje)
- povlačenje.

Tehnička specifikacija mora se preispitati u razdoblju koje nije dulje od tri godine.

Rezultat preispitivanja može biti jedna od sljedećih odluka:

- potvrđivanje za dodatne tri godine uz obrazloženje TO-a
- povlačenje.

3.6 Povlačenje

Hrvatski normativni dokument povlači se nakon izdavanja novoga izdanja tog dokumenta, nakon izdavanja novoga normativnog dokumenta za isti predmet, ili se povlači bez zamjene.

U slučaju da se datum povlačenja proturječnog dokumenta razlikuje od datuma objave novoga normativnog dokumenta, hrvatski normativni dokument povlači se najkasnije do datuma povlačenja europskoga normativnog dokumenta (DOW).

Obavijest o povlačenju hrvatskoga normativnog dokumenta (faza 95.99) objavljuje se u službenome glasilu HZN-a koje je dostupno na mrežnim stranicama HZN-a.

Podatak o povlačenju hrvatskoga normativnog dokumenta javno je dostupan u Katalogu hrvatskih norma i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

3.7 Postupak obavješćivanja

3.7.1 Prijava pokretanja postupka izrade izvorne hrvatske norme (notifikacija)

HZN je obavezan obavijestiti CEN, CENELEC i ETSI te tajništvo WTO/TBT-a o pokretanju postupka izrade izvorne hrvatske norme u skladu s pravilima tih organizacija (*notification*), u skladu s postupkom N-P 301:2009-09.

HZN mora omogućiti drugim nacionalnim normirnim tijelima da se, slanjem promatrača, pasivno ili aktivno uključe u planirane aktivnosti.

3.7.2 Obavješćivanje o prihvaćenim europskim normama

HZN je obavezan obavijestiti CEN, CENELEC i ETSI o svakome prihvaćenom europskom normativnom dokumentu u skladu s pravilima tih organizacija (*national implementation*).

3.8 Načelo mirovanja

Odluke o uvođenju ili prestanku razdoblja mirovanja za određene predmete europske normizacije i odgovarajućim rokovima donose mjerodavna tijela CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja.

Od datuma početka razdoblja mirovanja, HZN kao član tih organizacija ne smije poduzimati nikakvu normizacijsku radnju na nacionalnoj razini koja bi mogla ugroziti pripremu europske norme za koju je utvrđeno razdoblje mirovanja i ne smije objavljivati nove ili prerađene norme koje nisu u skladu s postojećom europskom normom i/ili europskom normom u pripremi.

Razdoblje mirovanja primjenjuje se samo na pojedinačni projekt izrade europske norme, tj. na novi predmet rada koji je prihvatilo mjerodavno europsko normirno tijelo s jasno utvrđenim područjem primjene i ciljnim datumom izdavanja. Ne primjenjuje se na područja normizacije ili programe rada kao takve.

Načelo mirovanja nije prekršeno ako HZN:

- a) uputi u javnu raspravu nHRN s ciljem doprinosa međunarodnoj i europskoj normizaciji
- b) unutar tri mjeseca od početka razdoblja mirovanja objavi HRN koji je već bio odobren
- c) prijavi CEN-u, CENELEC-u ili ETSI-ju prihvaćanje HRN-a koji je bez izmjena prihvaćena međunarodna norma (ISO, IEC), a odgovarajuća europska norma ne postoji.

U slučajevima navedenim pod b) i c), HZN se obvezuje da će HRN uskladiti s europskom normom kad ona bude donesena.

HZN podnosi zahtjev CEN-u, CENELEC-u ili ETSI-ju u pisanome obliku u kojemu traži odstupanje od primjene načela mirovanja ako u predmetu za koji traje razdoblje mirovanja HZN želi:

- a) izmijeniti postojeći izvorni HRN
- b) objaviti novi izvorni HRN
- c) prihvatiti nacrt europske norme kao izvorni HRN
- d) poduzeti na nacionalnoj razini neku drugu radnju koja može ugroziti planirano europsko usklađivanje.

Kao član CEN-a i CENELEC-a, HZN ima pravo u bilo koje vrijeme zahtijevati preispitivanje razdoblja mirovanja za određeni predmet rada.

4 Razvoj izvornih hrvatskih normativnih dokumenata

4.1 Razvoj izvornih hrvatskih norma

4.1.1 Poticaj

Prijedlog za izradu izvorne hrvatske norme (faza 00.00, oznaka ipHRN) dostavlja se HZN-u u skladu s točkom 3.1.

TU razmatra prijedlog za izradu izvornog HRN-a i donosi odluku o prihvaćanju odnosno odbijanju prijedloga. Pri razmatranju prijedloga za izradu izvorne hrvatske norme, TU mora poštivati načelo mirovanja europske normizacije prema točki 3.8.

Prihvaćenom prijedlogu za izradu izvornog HRN-a dodjeljuje se jedinstvena oznaka normizacijskog projekta i on se registrira u informacijskome sustavu HZN-a (faza 10.00, oznaka pHRN).

4.1.2 Planiranje

Prihvaćeni prijedlog projekta za izradu izvornog HRN-a TU dodjeljuje odgovarajućem TO-u, ako je osnovan.

Ako odgovarajući TO ne postoji, TU pokreće postupak za osnivanje novog TO-a u skladu s UPN 5, ako postoji osnova za njegov rad, ili osniva posebnu radnu skupinu (RS) za izradu izvornog HRN-a.

Poslove povezane s radom TO/RS-a koje obavlja mjerodavni TO, za poseban RS obavlja TU.

Prijedlog normizacijskog projekta za izradu izvornog HRN-a dodijeljen odgovarajućemu TO-u razmatraju članovi tog TO-a te donose odluku o prihvaćanju projekta ako najmanje tri osobe iskažu interes za aktivno sudjelovanje u izradi izvornog HRN-a, ili ga odbijaju.

Odluka o pokretanju normizacijskog projekta za izradu HRN-a (faza 10.99, oznaka pHRN) sadržava:

- sastav RS-a (TO/RS ili poseban RS) koji će pripremiti nacrt HRN-a
- ime i prezime voditelja RS-a
- okvirni plan rada RS-a
- radni naslov projekta.

TO dodjeljuje radni naslov prihvaćenom normizacijskom projektu, a projekt se unosi u program rada tog TO-a, koji je javno dostupan na mrežnim stranicama HZN-a (faza 20.00, oznaka rpHRN).

Obavijest o pokretanju normizacijskog projekta i poziv na sudjelovanje u njegovoj izradi objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

HZN obavještava CEN, CENELEC i ETSI te tajništvo WTO/TBT-a o pokretanju postupka izrade izvorne hrvatske norme u skladu s pravilima tih tijela, neposredno nakon donošenja odluke o pokretanju izrade izvorne hrvatske norme i kad se projekt upiše u program rada (prva obavijest) (točka 3.7.1).

U najranijim fazama razvoja normizacijskog projekta, TO treba utvrditi potrebu za suradnjom s drugim mjerodavnim organizacijama ili stručnjacima. Potrebno je obratiti posebnu pažnju na planiranje izrade izvornog HRN-a za koji postoji namjera ili zahtjev mjerodavnog tijela državne uprave da ta norma podrži primjenu određenoga tehničkog propisa.

Ako članovi TO-a imaju saznanja o tome da je za potrebe izrade izvornog HRN-a potrebno uključivanje elemenata za koje postoje patentna ili autorska prava u Republici Hrvatskoj, o tome najhitnije moraju obavijestiti HZN koji će poduzeti daljnje korake povezane s tim pitanjem, uz mogućnost odustajanja od rada na projektu.

4.1.3 Izrada radnog nacrt izvorne hrvatske norme (nrHRN)

Članovi radne skupine TO-a ili posebne radne skupine za izradu izvorne hrvatske norme izrađuju radni nacrt izvorne hrvatske norme (faza 20.20, oznaka nrHRN) u skladu s okvirnim planom rada.

Pri izradi nrHRN članovi RS-a organiziraju svoj rad na njima najprikladniji način. Tekst nrHRN mora biti izrađen i oblikovan u skladu s pravilima oblikovanja hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, u UPN 6.

Tekst nrHRN koji članovi RS-a smatraju konačnim rezultatom svog rada voditelj RS-a prosljeđuje odgovarajućemu TO-u ili TU-u u daljnji postupak.

4.1.4 Nacrt odbora (noHRN)

Tajnik TO-a preuzima tekst radnog nacrt (nrHRN) i, uz suglasnost predsjednika TO-a, dodjeljuje mu status nacrt odbora (faza 30.00, oznaka noHRN).

O tekstu noHRN-a raspravljaju te ga usklađuju članovi TO-a koji moraju postići konsenzus o svim bitnim pitanjima. Ako konsenzus nije moguće postići, tada se tekst noHRN-a prihvaća ako je za njega glasovalo 71 % članova TO-a koji su glasovali.

Konačni tekst noHRN-a tajnik TO-a upućuje na lektoriranje (faza 30.70).

Članovi TO-a razmatraju i odobravaju lektorirani tekst za upućivanje u javnu raspravu (faza 30.99), a tajnik TO-a dodjeljuje mu status nacrt izvorne hrvatske norme (faza 40.00, oznaka nHRN).

Tekst nHRN-a uređuje se za javnu raspravu u skladu s pravilima oblikovanja hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, u UPN 6.

Upućivanje nacrt izvornog HRN-a u javnu raspravu svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju predsjednik i tajnik TO-a te voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju, a u slučaju kad je HRN izradio poseban RS, voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju i ravnatelj HZN-a. Svojim potpisom predsjednik TO-a potvrđuje da je TO raspravljao o tekstu nacrt izvornog HRN-a i složio se s tehničkim sadržajem te da tekst odražava dogovoreni sadržaj. Tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju svojim potpisom potvrđuju da je nacrt izvornog HRN-a pripremljen u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju HZN-a.

4.1.5 Javna rasprava o nacrtu izvorne hrvatske norme (nHRN)

Obavijest o javnoj raspravi o nacrtu izvornog HRN-a (faza 40.20, oznaka nHRN) objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Nacrt izvornog HRN-a u tijeku javne rasprave javno je dostupan dokument u normoteci HZN-a ili pomoću elektroničke aplikacije.

HZN obavještava CEN, CENELEC i ETSI te tajništvo WTO/TBT-a o javnoj raspravi o nacrtu izvorne hrvatske norme, u skladu s pravilima tih tijela, neposredno nakon objave javne rasprave (faza 40.20) (druga obavijest) (točka 3.7.1).

Primjedbe na nacrt izvornog HRN-a s obrazloženjem dostavljaju se HZN-u u pisanome obliku na odgovarajućem obrascu u roku od 60 dana od dana objave obavijesti o javnoj raspravi.

Izuzetno, HZN može odrediti i kraće razdoblje javne rasprave, ali ne kraće od 30 dana.

Tijekom javne rasprave HZN zaprima primjedbe hrvatske javnosti i primjedbe iz država članica WTO-a i EU-a na objavljeni nacrt izvornog HRN-a. Ako HZN primi primjedbe od CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja, drugoga nacionalnog normirnog tijela ili EK-a, dužan je u roku od tri mjeseca odgovoriti na primjedbe. Ako HZN primi primjedbe koje pokazuju da bi nacrt izvorne norme imao negativan utjecaj na unutarnje tržište EU-a, HZN se mora savjetovati s europskim normizacijskim organizacijama i EK-om prije njegova prihvaćanja. Primjedbe ne mogu davati članovi TO-a koji je izradio nacrt izvorne HRN i odobrio njegovo upućivanje u javnu raspravu.

O primjedbama tehničke prirode na nacrt izvornog HRN-a raspravlja TO odnosno TU, ako je tekst nacrta pripremila posebna radna skupina. TO odnosno TU može primjedbe prihvatiti ili odbaciti s obrazloženjem. Obavijest o odluci TO-a odnosno TU-a dostavlja se podnositelju primjedbi.

Ako je zbog prihvaćanja primjedba došlo do značajnijih promjena u tekstu nacrta izvornog HRN-a, TO mora pripremiti drugo izdanje nacrta izvornog HRN-a, odobriti ga i ponovno uputiti u javnu raspravu (faza 40.93, oznaka 2nHRN).

Ako na drugi nacrt izvorne hrvatske norme (2nHRN) stignu primjedbe tehničke prirode o kojima tehnički odbor ne može postići konsenzus, donosi se odluka o povlačenju nHRN-a, tj. o zaustavljanju projekta (faza 40.98), odnosno o objavljivanju druge vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Izrada daljnjih izdanja nacrta izvornog HRN-a nije dopuštena.

4.1.6 Objava izvorne hrvatske norme (HRN)

Ako u tijeku javne rasprave ne pristignu primjedbe ili su one uredničke prirode, HZN uređuje konačni tekst izvorne hrvatske norme za objavu (faza 50.00, oznaka nkHRN).

Postupak izrade i upućivanje HRN-a u objavu svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju predsjednik i tajnik TO-a, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a, a u slučaju kad je HRN izradio poseban RS, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a. Svojim potpisom predsjednik TO-a potvrđuje da je TO raspravljao o tekstu i složio se s tehničkim sadržajem te da tekst odražava dogovoreni sadržaj. Tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju svojim potpisom potvrđuju da je tekst HRN-a pripremljen u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju HZN-a, a ravnatelj svojim potpisom odobrava objavu HRN-a.

4.1.7 Posuvremenjivanje i preispitivanje

4.1.7.1 Posuvremenjivanje

Posuvremenjivanje se provodi u skladu s točkom 3.5.1.

Dok je izvorni HRN važeći, može se objaviti:

- ispravak
- amandman.

Norma se može posuvremenjivati tijekom četiri godine od njezine objave. Nakon toga razdoblja, mora se pokrenuti preispitivanje.

4.1.7.2 Preispitivanje

Preispitivanje se provodi u skladu s točkom 3.5.2.

Za preispitivanje izvornog HRN-a (faza 90.20) odgovoran je TO koji je normu izradio. Ako je TO u međuvremenu ukinut, za preispitivanje je odgovorna TU.

Rezultat preispitivanja može biti jedna od sljedećih odluka:

- potvrđivanje
- prerada (amandman ili novo izdanje)
- povlačenje.

Ako su potrebne manje izmjene u tekstu izvornog HRN-a, objavljuje se amandman.

Ako su potrebne veće izmjene u tekstu izvornog HRN-a, ne preporučuje se objavljivanje amandmana, nego objava novoga izdanja norme.

4.1.8 Povlačenje

Izvorni HRN se povlači nakon objave novoga izdanja izvornog HRN-a, nakon objave novog HRN-a za isti predmet ili se norma povlači bez zamjene u skladu s točkom 3.6.

Povlačenje izvornog HRN-a sa zamjenom ili bez nje predlaže odgovarajući TO koji ga je izradio i odobrio, a u slučaju da TO ne postoji, o povlačenju norme odlučuje TU.

Prijedlog odluke TO-a o povlačenju izvornog HRN-a svojim potpisom na odgovarajućem obrascu potvrđuje predsjednik TO-a, tajnik TO-a, voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju i ravnatelj HZN-a.

Odluku TU-a o povlačenju izvornog HRN-a svojim potpisom potvrđuje voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a na odgovarajućem obrascu.

4.1.9 Amandman na izvornu hrvatsku normu (A)

Ako je rezultat preispitivanja ili posuvremenjivanja izvornog HRN-a odluka o objavi amandmana na tu normu, amandman se izrađuje, odobrava i objavljuje prema postupku izrade, odobravanja i objave izvornog HRN-a (točke 4.1.3 do 4.1.6).

Uz svaki se izvorni HRN radi manjih izmjena te norme mogu objaviti najviše dva amandmana. Nakon utvrđivanja potrebe za izmjenom izvornog HRN-a na koji su već objavljena dva amandmana, objavljuje se novo izdanje izvornog HRN-a.

4.1.10 Ispravak izvorne hrvatske norme (Ispr.)

Za ispravke kojima se značajnije mijenja naslov ili tekst norme, potreban je prijedlog TO-a koji je izradio izvorni HRN.

TU potvrđuje potrebu objave ispravka izvornog HRN-a i odobrava tekst ispravka.

4.2 Razvoj drugih izvornih hrvatskih dokumenata

4.2.1 Općenito

U skladu s UPN 2, drugi izvorni hrvatski dokumenti su:

- hrvatska tehnička specifikacija (HRS)
- hrvatski tehnički izvještaj (HRI)
- upute HZN-a (HRU).

4.2.2 Hrvatska tehnička specifikacija (HRS)

Hrvatska tehnička specifikacija (HRS) normativni je dokument u kojem se utvrđuju tehnički zahtjevi koje mora ispunjavati proizvod, proces ili usluga, a za koje nije potrebno ili nije moguće donijeti HRN.

HRS se donosi u slučajevima kao što su brzi razvoj tehnike u stručnome području i/ili kad nije moguće postići nacionalni konsenzus oko nekog predmeta normizacije.

Tekst HRS-a izrađuje i odobrava TO u svome području rada ili poseban RS koji TU osniva za njegovu izradu.

Poslove povezane s radom TO/RS-a koje obavlja mjerodavni TO, za poseban RS obavlja TU.

U nekom području može postojati više HRS-a koji međusobno ne smiju biti u suprotnosti.

Prijedlog za izradu hrvatske tehničke specifikacije (faza 00.00, oznaka ipHRS) dostavlja se HZN-u u skladu s točkom 3.1 na odgovarajućem obrascu.

TU razmatra prijedlog za izradu HRS-a i donosi odluku o prihvaćanju odnosno odbijanju prijedloga.

Prihvaćenom prijedlogu za izradu HRS-a dodjeljuje se jedinstveni broj prijedloga normizacijskog projekta i on se unosi u program rada HZN-a (faza 10.00, oznaka pHRS).

Registrirani normizacijski projekt za izradu HRS-a TU dodjeljuje odgovarajućem TO-u ili posebnoj RS, koju TU osniva za njegovu izradu.

Normizacijski projekt za izradu HRS-a dodijeljen odgovarajućem TO-u razmatraju članovi TO-a i donose odluku o razvoju projekta odnosno o njegovu odbijanju.

Normizacijski projekt za izradu HRS-a dodijeljen posebnoj RS-u razmatraju članovi TU-a.

Najmanje tri osobe moraju iskazati interes za aktivno sudjelovanje u izradi HRS-a.

Odluka o pokretanju normizacijskog projekta za izradu HRS-a (faza 10.99, oznaka pHRS) sadržava:

- sastav RS-a (TO/RS ili poseban RS) koji će pripremiti nacrt HRS-a
- ime i prezime voditelja RS-a
- okvirni plan rada RS-a
- radni naslov projekta.

Projekt se unosi u program rada tog TO-a koji je javno dostupan na mrežnim stranicama HZN-a (faza 20.00, oznaka rpHRS).

RS izrađuje radni nacrt hrvatske tehničke specifikacije (faza 20.20, oznaka nrHRS).

Radni nacrt nrHRS-a dostavlja se TO-u i registrira kao nacrt odbora hrvatske tehničke specifikacije (faza 30.00, oznaka noHRS).

O tekstu noHRS-a raspravljaju i usklađuju ga članovi TO-a koji moraju postići konsenzus o svim bitnim pitanjima. Ako konsenzus nije moguće postići, tada se tekst HRS-a prihvaća ako je za njega glasovalo 71 % članova TO-a koji su glasovali.

Tekst noHRS-a upućuje se na lektoriranje (faza 30.70). Lektorirani tekst noHRS-a razmatraju i odobravaju članovi TO-a (faza 30.99, oznaka noHRS).

Ako nema dovoljno pozitivnih glasova o tekstu noHRS-a, TO donosi odluku o zaustavljanju projekta (faza 30.98) odnosno o objavljivanju druge vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Tekst noHRS-a koji je izradio poseban RS, osnovan za njegovu izradu, razmatra i odobrava TU prije i nakon lektoriranja.

Tekst HRS-a uređuje se za objavu u skladu s pravilima oblikovanja hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, UPN 6.

Postupak izrade i upućivanje HRS-a u objavu svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju predsjednik i tajnik TO-a, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a, a u slučaju kad je HRS izradio poseban RS, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a. Svojim potpisom predsjednik TO-a potvrđuje da je TO raspravljao o tekstu i složio se s tehničkim sadržajem te da tekst odražava dogovoreni sadržaj. Tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju svojim potpisom potvrđuju da je tekst HRS-a pripremljen u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju HZN-a, a ravnatelj svojim potpisom odobrava objavu HRS-a.

Preispitivanje HRS-a provodi se u skladu s točkom 3.5.2.

Cilj je preispitivanja razmotriti situaciju koja je dovela do HRS-a i, ako je moguće, postići suglasnost za objavu HRN-a koji će zamijeniti HRS. Druge mogućnosti su potvrđivanje za dodatne tri godine uz obrazloženje TO-a ili povlačenje.

4.2.3 Hrvatski tehnički izvještaj (HRI)

Hrvatski tehnički izvještaj (HRI) je obavijesni dokument HZN-a koji nije prikladan za objavu kao HRN ili HRS.

Prijedlog za izradu hrvatskoga tehničkog izvještaja (faza 00.00, oznaka ipHRI) mogu dati zainteresirane pravne osobe iz gospodarstva, tijela državne uprave, gospodarske i obrtničke komore, zainteresirane ustanove i druge pravne i fizičke osobe. Prijedlog za izradu HRI-ja mogu dati upravna i stručna tijela HZN-a.

Prijedlog za izradu HRI-ja dostavlja se HZN-u u skladu s točkom 3.1 na odgovarajućem obrascu.

Prijedlog za izradu HRI-ja razmatra Tehnička uprava (TU) i donosi odluku o prihvaćanju ili neprihvaćanju prijedloga.

Prihvaćenomu prijedlogu za izradu HRI-ja (faza 10.00, oznaka pHRI) dodjeljuje se jedinstveni broj normizacijskog projekta i on se registrira u programu rada HZN-a.

Prihvaćeni normizacijski projekt za izradu HRI-ja TU dodjeljuje odgovarajućem TO-u ili posebnom RS-u koju TU osniva za izradu HRI-ja.

Normizacijski projekt dodijeljen odgovarajućem TO-u razmatraju članovi TO-a i donose odluku o razvoju projekta odnosno o njegovu odbijanju.

Registriranomu normizacijskom projektu TO dodjeljuje radni naslov i projekt se unosi u program rada tog TO-a koji je javno dostupan na mrežnim stranicama HZN-a (faza 20.00, oznaka rpHRI).

TO izrađuje i odobrava tekst HRI-ja u svome području rada.

Normizacijski projekt za izradu HRI-ja dodijeljen posebnom RS-u razmatraju članovi TU-a.

Najmanje tri osobe moraju iskazati interes za aktivno sudjelovanje u izradi HRI-ja.

Odluka o pokretanju normizacijskog projekta za izradu HRI-ja (faza 10.99, oznaka pHRI) sadržava:

- sastav RS-a (TO/RS ili poseban RS) koji će pripremiti nacrt HRI-ja
- ime i prezime voditelja RS-a
- okvirni plan rada RS-a
- radni naslov projekta.

RS izrađuje radni nacrt hrvatskoga tehničkog izvještaja (faza 20.20, oznaka nrHRI).

Radni nacrt nrHRI-ja dostavlja se TO-u i registrira kao nacrt odbora hrvatskoga tehničkog izvještaja (faza 30.00, oznaka noHRI).

O tekstu noHRI-ja raspravljaju i usklađuju ga članovi TO-a koji moraju postići konsenzus o svim bitnim pitanjima. Ako konsenzus nije moguće postići, tada se tekst HRI-ja prihvaća ako je za njega glasovalo 71 % članova TO-a koji su glasovali.

Tekst noHRI-ja upućuje se na lektoriranje (faza 30.70). Lektorirani tekst noHRI-ja razmatraju i odobravaju članovi TO-a (faza 30.99, oznaka noHRI).

Ako nema dovoljno pozitivnih glasova o tekstu noHRI-ja, TO donosi odluku o zaustavljanju projekta (faza 30.98) odnosno o objavljivanju druge vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Tekst HRI-ja koji je izradio poseban RS osnovan za njegovu izradu razmatra i odobrava TU prije i nakon lektoriranja.

Tekst HRI-ja uređuje se za objavu u skladu s pravilima oblikovanja hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, UPN 6.

Upućivanje HRI-ja u objavu svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju predsjednik i tajnik TO-a, voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju i ravnatelj HZN-a, a u slučaju kad je HRI izradio poseban RS, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a. Svojim potpisom predsjednik TO-a potvrđuje da je TO raspravljao o tekstu i složio se s tehničkim sadržajem te da tekst odražava dogovoreni sadržaj. Tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju svojim potpisom potvrđuju da je tekst HRI-ja pripremljen u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju HZN-a, a ravnatelj svojim potpisom odobrava objavu HRI-ja.

Svojim potpisom voditelj TU-a potvrđuje da je TU raspravljao o tekstu HRI-ja koji je izradio poseban RS i složio se s tehničkim sadržajem te da tekst odražava dogovoreni sadržaj.

HRI se prema potrebi preispituje i njegova se valjanost može produžiti ili se HRI povlači.

4.2.4 Upute HZN-a (HRU)

Upute HZN-a (HRU) su obavijesni dokument HZN-a dostupan javnosti u kojem se daju smjernice, savjeti ili preporuke za normizacijska načela i politiku te smjernice za stručnjake koji izrađuju norme.

Prijedlog za izradu uputa HZN-a (faza 00.00, oznaka ipHRU) mogu dati zainteresirane pravne osobe iz gospodarstva, tijela državne uprave, gospodarske i obrtničke komore, zainteresirane ustanove i druge pravne i fizičke osobe. Prijedlog za izradu HRU-a mogu dati upravna i stručna tijela HZN-a.

Prijedlog za izradu HRU-a podnosi se HZN-u na odgovarajućem obrascu.

TU razmatra prijedlog za izradu HRU-a i donosi odluku o prihvaćanju ili neprihvaćanju prijedloga.

Prihvaćenomu prijedlogu za izradu HRU-a dodjeljuje se jedinstveni broj prijedloga normizacijskog projekta i on se unosi u program rada HZN-a (faza 10.00, oznaka pHRU).

Prihvaćeni prijedlog za izradu HRU-a dodjeljuje se odgovarajućem, posebnom RS-u koji osniva TU za njegovu izradu. TU daje smjernice za izradu HRU-a.

Registriranomu normizacijskom projektu RS dodjeljuje radni naslov i projekt se unosi u program rada RS-a koji je javno dostupan na mrežnim stranicama HZN-a (faza 20.00, oznaka rpHRU).

RS izrađuje radni nacrt HRU-a (faza 30.20, oznaka nrHRU) prema smjernicama TU-a.

O tekstu nrHRU-a raspravljaju članovi TU-a i usklađuju ga te moraju postići konsenzus o svim bitnim pitanjima. Ako konsenzus nije moguće postići, tada se tekst HRU-a prihvaća ako je za njega glasovalo 71 % članova TU-a koji su glasovali.

Tekst noHRU-a upućuje se na lektoriranje (faza 30.70). Lektorirani tekst noHRU-a razmatraju i odobravaju članovi TU-a (faza 30.99, oznaka noHRU).

Ako nema dovoljno pozitivnih glasova o tekstu noHRU-a, TU donosi odluku o odustajanju od projekta (faza 30.98).

Tekst HRU-a uređuje se za objavu u skladu s pravilima za oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, UPN 6.

Upućivanje HRU-a u objavu svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobrava voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a. Voditelj TU-a svojim potpisom potvrđuje da je TU raspravljao o tekstu i složio se oko tehničkoga sadržaja te da tekst odražava dogovoreni sadržaj. Ravnatelj HZN-a svojim potpisom odobrava objavu HRU-a (faza 60.60, oznaka HRU).

HRU se prema potrebi preispituje i njegova se valjanost može produžiti, može se objaviti novo izdanje ili se HRU povlači.

5 Prihvaćanje normativnih dokumenata

Kao član međunarodnih (ISO i IEC) i europskih (CEN, CENELEC i ETSI) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo i/ili obvezu prihvaćanja normativnih dokumenata tih organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

HZN, kao član europskih organizacija za normizaciju, ima obvezu prihvaćanja svih europskih norma tih organizacija kao hrvatskih norma i obvezu povlačenja postojećih proturječnih hrvatskih norma. Također ima obvezu prihvaćanja drugih europskih normativnih dokumenata, ako je predviđeno njihovo objavljivanje u Službenome glasilu Europske unije (*Official Journal – OJ EU*).

HZN može prihvaćati druge europske normativne dokumente, ako za to postoji interes ili potreba u Republici Hrvatskoj.

Međunarodni normativni dokument prihvaća se ako postoji interes za određeni predmet, a za njega ne postoji odgovarajući europski normativni dokument.

Normativni dokumenti drugih nacionalnih normiranih tijela (npr. DIN, BSI, ASTM) prihvaćaju se ako ne postoje ni europski ni međunarodni normativni dokumenti za određeni predmet.

Hrvatski normativni dokument koji je prihvaćeni međunarodni, europski ili neki drugi normativni dokument označava se u skladu s UPN 2.

5.1 Prihvaćanje europskih normativnih dokumenata

5.1.1 Prihvaćanje europske norme

Europske se norme prihvaćaju kao istovjetne hrvatske norme.

Europska norma prihvaća se kao HRN u skladu sa zadanim rokom (DOP).

Ako je radi primjene u Republici Hrvatskoj pri izradi europske norme potrebno prilagoditi sadržaj budućeg EN-a (HD-a) ili dodati dio teksta, HZN mora od odgovarajuće europske organizacije za normizaciju koja izrađuje EN (HD) zatražiti odobrenje za A-odstupanje.

HZN podnosi zahtjev za A-odstupanje u slučaju kad se radi o prihvaćanju EN-a koji je proturječan odredbama hrvatskih propisa. Zahtjev za A-odstupanje treba zatražiti u što je moguće ranijoj fazi izrade EN-a, tj. kad se predlaže novi normizacijski projekt na europskoj razini, u fazi tzv. postupka *prethodnog upitnika* odnosno odmah na početku rada na izradi nacrtu europske norme.

Kada se povlači A-odstupanje, HZN mora o tome obavijestiti tehničku upravu CEN-a, CENELEC-a i/ili ETSI-ja.

Posebne nacionalne značajke koje se ne mogu promijeniti čak ni tijekom duljeg razdoblja (npr. klimatski uvjeti) ne smatraju se odstupanjem i trebale bi, kadgod je moguće, biti uključene u europsku normu u tijeku postupka usklađivanja pri izradi europske norme. Kad je potrebno, HZN osigurava uključivanje odgovarajućih hrvatskih nacionalnih značajki u odgovarajuću europsku normu u tijeku njezine pripreme.

5.1.1.1 Poticaj

Pokretanje normizacijskog projekta na europskoj razini poticaj je za pokretanje hrvatskoga normizacijskog projekta za isti predmet.

Hrvatski normizacijski projekt za prihvaćanje europske norme može biti pokrenut u bilo kojoj fazi izrade europske norme, a najkasnije u fazi javne rasprave (faza 40.20). Projektu se dodjeljuje jedinstveni broj i on se registrira u programu rada HZN-a.

5.1.1.2 Planiranje

Projekt se dodjeljuje odgovarajućem tehničkom odboru, ako je osnovan, a ako nije, TU-u prema području (TU A1, TU V1 itd.).

Plan razvoja hrvatskoga normizacijskog projekta za prihvaćanje europske norme proizlazi iz rokova koji su utvrđeni u odgovarajućem europskom projektu.

TO prati razvoj europskog projekta kroz odgovarajuće faze razvoja i sudjeluje u izradi odgovarajućih dokumenata u skladu s pravilima rada odgovarajuće europske organizacije za normizaciju.

HZN prati razvoj europskih projekata i može davati primjedbe odnosno glasovati o radnim dokumentima. U fazi glasovanja o nacrtu i konačnom nacrtu europskog dokumenta, HZN ima obvezu glasovanja. U slučaju kad TO nije osnovan, TU prati razvoj europskog projekta i izvršava obveze nacionalnoga normirnog tijela.

5.1.1.3 Prihvaćanje europske norme u izvorniku

O tekstu nacrtu buduće norme raspravljaju članovi TO-a koji moraju postići konsenzus o svim bitnim pitanjima, uključujući i prijevod naslova europske norme na hrvatski jezik. Takav se nacrt upućuje u javnu raspravu (faza 30.99, oznaka noHRN).

HZN ima obvezu objave obavijesti o javnoj raspravi o nacrtu hrvatske norme (faza 40.20, oznaka nHRN), kojom se prihvaća europska norma, tijekom trajanja javne rasprave na europskoj razini. Obavijest se objavljuje u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a, a tekst nacrtu dostupan je putem internetske aplikacije.

Objavu HRN-a koji je nastao prihvaćanjem europske norme u izvorniku svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju tajnik TO-a, voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju ili voditelj TU-a i ravnatelj. Svojim potpisom tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju potvrđuju da je nacrt HRN-a pripremljen u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju HZN-a. Ravnatelj svojim potpisom odobrava provedeni postupak i objavu HRN-a.

Ako se u bilo kojem trenutku utvrdi pogreška u tekstu izvornika, HZN obavještava organizaciju koja je objavila izvornik o uočenim pogreškama, s prijedlogom ispravka ili bez njega. Ako do trenutka upućivanja HRN-a u objavu nije objavljen ispravak izvornika norme niti je on u pripremi, u tekstu HRN-a na odgovarajući se način o uočenoj pogrešci daje obavijest korisnicima te norme.

HZN mora donijeti odluku o povlačenju HRN-a koji je nastao prihvaćanjem europske norme u izvorniku nakon povlačenja izvornika.

Nakon povlačenja izvorne europske norme koja je prihvaćena kao HRN u izvorniku, odgovarajući TO može donijeti odluku o zadržavanju sadržaja te norme kao izvornog HRN-a (novi normizacijski projekt), ako on nije u suprotnosti s nekom drugom, objavljenom hrvatskom odnosno europskom normom.

5.1.1.4 Prihvaćanje amandmana europske norme

Amandman se prihvaća i odobrava prema postupku za prihvaćanje europske norme (točke 5.1.1.1 do 5.1.1.3).

Tekst amandmana objavljuje se kao samostalan dokument ili konsolidiran s tekstem norme (novo izdanje), ovisno o načinu njegova objavljivanja na europskoj razini.

5.1.1.5 Prihvaćanje tumačenja europske norme

Tumačenje HRN-a koji je prihvaćena europska norma objavljuje se nakon što organizacija koja je izdala europsku normu objavi tumačenje te europske norme.

Normizacijski projekt za prihvaćanje tumačenja europske norme pokreće se na nacionalnoj razini najkasnije u fazi glasovanja o konačnom nacrtu (faza 50.20).

5.1.1.6 Objava ispravka hrvatske norme koja je prihvaćena europska norma

Ispravak HRN-a koji je prihvaćena europska norma objavljuje se nakon što je organizacija koja je izdala europsku normu objavila ispravak te europske norme.

Tekst ispravka objavljuje se ovisno o načinu njegova objavljivanja na europskoj razini.

Za objavu izvornoga ispravka hrvatske norme koja je prevedena na hrvatski jezik, na odgovarajući se način primjenjuje postupak iz točke 4.1.10.

5.1.2 Prihvaćanje drugih europskih normativnih dokumenata

Europski normativni dokument može biti prihvaćen kao hrvatski normativni dokument:

- iste vrste, bez preinaka u izvorniku i/ili uz prijevod
- iste vrste, s preinakama uz prijevod
- druge vrste, bez preinaka u izvorniku i/ili uz prijevod
- druge vrste, s preinakama uz prijevod.

Pri prihvaćanju europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta iste vrste, bez preinaka u izvorniku, na odgovarajući se način primjenjuje postupak prihvaćanja europske norme u izvorniku (kao HRN-a) uz odgovarajući postupak i razinu konsenzusa za izradu, odobravanje i objavu te vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Pri prihvaćanju europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta iste vrste, bez preinaka uz prijevod, na odgovarajući se način primjenjuje postupak izrade, odobravanja i objave te vrste hrvatskoga izvornog dokumenta.

Iznimno, odgovarajući TO može, uz obrazloženje, predložiti prihvaćanje europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta druge vrste. TU razmatra prijedlog TO-a i donosi odluku o načinu prihvaćanja i vrsti normativnog dokumenta koji će se objaviti.

Pri prihvaćanju europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta druge vrste, bez preinaka u izvorniku, na odgovarajući se način primjenjuje postupak prihvaćanja europske norme u izvorniku (kao HRN-a) uz odgovarajući postupak i razinu konsenzusa za izradu, odobravanje i objavu te vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Pri prihvaćanju europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta druge vrste, bez preinaka uz prijevod, na odgovarajući se način primjenjuje postupak izrade, odobravanja i objave te vrste hrvatskoga izvornog normativnog dokumenta.

Odgovarajući TO može predložiti prihvaćanje europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta s preinakama. TO predlaže i obrazlaže preinake izvornoga normativnog dokumenta.

TU razmatra prijedlog TO-a i donosi odluku o prihvaćanju europskoga normativnog dokumenta s preinakama.

Pri prihvaćanju europskoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta iste ili druge vrste, s preinakama uz prijevod, primjenjuje se postupak izrade, odobravanja i objave odgovarajuće vrste hrvatskoga izvornog normativnog dokumenta.

5.1.2.1 Prihvaćanje europskih dokumenata za usklađivanje

Kao član CENELEC-a, HZN ima obvezu prihvaćanja dokumenata za usklađivanje (HD) koje je izdala ta organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

HD se prihvaća kao HRN, prema točkama 5.1.1.3. do 5.1.1.6.

5.1.2.2 Prihvaćanje europskih tehničkih specifikacija

Kao član europskih (CEN, CENELEC i ETSI) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo prihvaćanja tehničkih specifikacija (TS) tih organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

Europski TS može se prihvatiti kao istovjetni HRS ili kao HRS s preinakama. Ako je TS predviđen za objavu u Službenome glasilu Europske unije (*Official Journal – OJ EU*), prihvaća se isključivo kao istovjetni HRS.

Odgovarajući TO donosi odluku o prihvaćanju europskog TS-a kao HRS-a iz svojeg područja rada i o načinu njegova prihvaćanja.

U slučaju kad TO nije osnovan, TU donosi odluku o prihvaćanju europskog TS-a kao HRS-a.

Europski TS prihvaća se u izvorniku kao HRS prema postupku prihvaćanja europskih norma u izvorniku (točka 5.1.1.3.) uz razinu konsenzusa za HRS (točka 4.2.2).

5.1.2.3 Prihvaćanje europskih tehničkih izvještaja

Kao član europskih (CEN, CENELEC i ETSI) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo prihvaćanja tehničkih izvještaja (TR) tih organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

Europski TR može se prihvatiti kao istovjetni HRI ili kao HRI s preinakama.

Odgovarajući TO donosi odluku o prihvaćanju i o načinu prihvaćanja europskog TR-a kao hrvatskog dokumenta iz svog područja rada.

U slučaju kad TO nije osnovan, TU donosi odluku o prihvaćanju europskog TR-a kao hrvatskog dokumenta.

Europski TR prihvaća se u izvorniku kao HRI prema postupku prihvaćanja europskih norma u izvorniku (točka 5.1.1.3.) uz razinu konsenzusa za HRI (točka 4.2.3).

5.1.2.4 Prihvaćanje ostalih europskih dokumenata

Kao član europskih (CEN, CENELEC i ETSI) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo prihvaćanja ostalih dokumenata tih organizacija (npr. CWA) kao hrvatskih normativnih dokumenata.

5.2 Prihvaćanje međunarodnih normativnih dokumenata

Kao član međunarodnih (ISO i IEC) organizacija za normizaciju HZN ima pravo prihvaćanja norma tih organizacija kao hrvatskih norma.

Međunarodne se norme prihvaćaju kao istovjetne HRN u skladu s točkom 4.2 uputa ISO/IEC Guide 21-1:2005, odnosno kao preinačene u odnosu na odgovarajuće međunarodne norme u skladu s točkom 4.3 uputa ISO/IEC Guide 21-1:2005.

Ostali međunarodni normativni dokumenti prihvaćaju se kao istovjetni odnosno kao preinačeni hrvatski normativni dokumenti u odnosu na odgovarajući međunarodni normativni dokument u skladu s uputama ISO/IEC Guide 21-2:2005.

Hrvatski normativni dokument koji je prihvaćeni međunarodni normativni dokument označava se u skladu s UPN 2.

5.2.1 Prihvaćanje međunarodne norme

Međunarodna se norma prihvaća kao HRN ovisno o interesu zainteresiranih strana u Republici Hrvatskoj i na njihovu inicijativu. U skladu sa Sporazumom o tehničkim preprekama u trgovini (*Technical Barriers to Trade – TBT*) Svjetske trgovinske organizacije, pri izradi hrvatskih norma prihvaćanje odgovarajućih međunarodnih norma ima prednost u svim područjima u kojima takve norme postoje, osim ako za isti predmet ne postoji europska norma.

Međunarodna norma koja je već prihvaćena kao europska norma ne prihvaća se izravno kao HRN.

U skladu s pravilima međunarodnih organizacija za normizaciju, HZN može međunarodnu normu prihvatiti na dva načina:

- a) prihvaćanje međunarodne norme u izvorniku (oznaka: pr) postupkom pretiskivanja
- b) prihvaćanje međunarodne norme uz prevođenje na hrvatski jezik (oznaka: pp).

Međunarodna norma prihvaća se kao HRN kao pojedinačni dokument u koji su uključeni svi amandmani i ispravci koji su uz tu normu objavljeni do trenutka objave HRN-a.

5.2.1.1 Poticaj

Pokretanje normizacijskog projekta na međunarodnoj razini može biti poticaj za pokretanje hrvatskoga normizacijskog projekta za isti predmet (faza 00.00, oznaka ipHRN).

Hrvatski normizacijski projekt za prihvaćanje međunarodne norme može biti pokrenut u bilo kojoj kasnijoj fazi izrade međunarodne norme odnosno nakon objave međunarodne norme.

Prijedlog za prihvaćanje međunarodne norme može dati TO, TU ili bilo koja zainteresirana strana.

Prijedlog za prihvaćanje međunarodnoga normativnog dokumenta razmatra odgovarajući TO, odnosno TU ako on ne postoji, i donosi odluku o prihvaćanju ili neprihvaćanju prijedloga te odobrava pokretanje novoga normizacijskog projekta.

Prijedlogu za prihvaćanje međunarodne norme dodjeljuje se jedinstveni broj prijedloga normizacijskog projekta i on se registrira u programu rada HZN-a.

5.2.1.2 Planiranje

Prihvaćeni prijedlog projekta dodjeljuje se odgovarajućem tehničkom odboru, ako je osnovan.

Ako odgovarajući TO ne postoji, TU pokreće postupak za osnivanje novog TO-a u skladu s UPN 5, ako postoji osnova za njegov rad, ili osniva poseban RS za prihvaćanje međunarodne norme.

Prijedlog normizacijskog projekta za prihvaćanje međunarodne norme dodijeljen odgovarajućem TO-u razmatraju članovi tog TO-a i donose odluku o uključivanju projekta u svoj program rada (faza 20.00, oznaka rpHRN).

Obavijest o pokretanju normizacijskog projekta objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Način sudjelovanja u razvoju međunarodnih projekata ovisi o statusu HZN-a u odgovarajućem međunarodnom tehničkom tijelu u kojem se projekt razvija (aktivan član ili promatrač).

Nakon odluke o uključivanju projekta u svoj program rada, TO prati razvoj međunarodnog projekta kroz faze razvoja i sudjeluje u izradi odgovarajućih dokumenata u skladu s pravilima rada odgovarajuće međunarodne organizacije za normizaciju.

TO predlaže način prihvaćanja međunarodne norme na nacionalnoj razini pri čemu se vodi računa o utvrđenim rokovima za njezinu izradu, objavu odgovarajuće hrvatske norme i povlačenje proturječne hrvatske norme.

Prijedlog za prihvaćanje međunarodne norme objavljuje se za javnu raspravu, koja ne može biti kraća od 30 dana.

5.2.1.3 Prihvaćanje međunarodne norme u izvorniku

Tekst nacrtu norme, odnosno tekst norme, stavlja se na uvid članovima TO-a kao radni dokument.

O tekstu radnog dokumenta raspravljaju članovi TO-a koji moraju postići konsenzus o svim bitnim pitanjima uključujući i konsenzus o prijevodu naslova međunarodne norme na hrvatski jezik. Ako konsenzus nije moguće postići, tada se noHRN prihvaća i upućuje u javnu raspravu ako je za njega glasovalo 71 % članova TO-a koji su glasovali.

Obavijest o javnoj raspravi o prijedlogu za prihvaćanje međunarodne norme u izvorniku (faza 40.20, oznaka nHRN) objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Tijekom javne rasprave HZN zaprima primjedbe hrvatske javnosti, a TO raspravlja o tim primjedbama i donosi odluku o zaprimljenim primjedbama.

Ako se u javnu raspravu stavlja nacrt međunarodne norme, primjedbe se mogu davati na tehnički sadržaj i u tom slučaju primjedbe se prosljeđuju odgovarajućemu međunarodnom tehničkom odboru.

Ako se u javnu raspravu stavlja prijedlog za prihvaćanje već objavljene međunarodne norme, primjedbe se ne mogu davati na tehnički sadržaj norme, nego samo na prijedlog za prihvaćanje međunarodne norme.

Ako se u bilo kojem trenutku utvrdi pogreška u tekstu izvornika, o uočenim pogreškama HZN obavještava organizaciju koja je izdala izvornik, s prijedlogom ispravka ili bez njega. Ako do trenutka upućivanja HRN-a u objavu nije objavljen ispravak izvornika norme niti je on u pripremi, u nacionalnom se predgovoru HRN-a na odgovarajući način o uočenoj pogrešci daje obavijest korisnicima te norme.

Objavu HRN-a koji je nastao prihvaćanjem međunarodne norme u izvorniku svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju predsjednik i tajnik TO-a, voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju i ravnatelj. Svojim potpisom predsjednik TO-a potvrđuje da je TO raspravljao o izvorniku i postigao konsenzus o njegovu prihvaćanju. Tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju svojim potpisom potvrđuju da je nacrt HRN-a pripremljen u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju HZN-a. Ravnatelj svojim potpisom odobrava provedeni postupak i objavu HRN-a. Kada TO nije osnovan, obrazac potpisuju tajnik odgovarajućeg područja normizacije, voditelj TU-a i ravnatelj.

TO može donijeti odluku o povlačenju HRN-a koji je nastao prihvaćanjem međunarodne norme.

Kada se povuče međunarodna norma koja je prihvaćena kao HRN u izvorniku, TO može donijeti odluku o povlačenju ili zadržavanju sadržaja te norme kao izvornog HRN-a (novi normizacijski projekt), ako on nije u suprotnosti s nekom drugom, objavljenom hrvatskom normom.

5.2.1.4 Prihvaćanje međunarodne norme uz prevođenje na hrvatski jezik

Pri prihvaćanju međunarodne norme uz prevođenje na hrvatski jezik, HRN se izrađuje, odobrava i objavljuje prema postupku izrade, odobravanja i objave izvornog HRN-a (točke 4.1.3 do 4.1.6).

Registrirani normizacijski projekt (faza 20.00, oznaka rpHRN) prolazi kroz sve faze razvoja do objave HRN-a.

Članovi radne skupine TO-a (TO/RS) ili posebne radne skupine (RS) izrađuju radni nacrt hrvatske norme (faza 20.20, oznaka nrHRN) prevođenjem teksta međunarodne norme na hrvatski jezik.

Prijevod međunarodne norme na hrvatski jezik može započeti najranije u fazi javne rasprave o nacrtu odgovarajuće norme. Ako se prevodi nacrt međunarodne norme, TO je dužan prijevod nacrtu uskladiti s konačnim nacrtom norme odnosno objavljenom međunarodnom normom.

Pri izradi nrHRN-a članovi RS organiziraju svoj rad na njima najprikladniji način. Tekst nrHRN-a na hrvatskome jeziku mora biti tehnički istovjetan tekstu izvornika i mora biti izrađen i oblikovan u skladu s pravilima izrade i oblikovanja hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, UPN 6.

O tekstu noHRN-a raspravljaju članovi TO-a i usklađuju ga. Rasprava o tekstu i usklađivanje hrvatskog teksta ne smije dovesti do razlika u tehničkom sadržaju u usporedbi s tekstom izvornika.

Konačni tekst noHRN-a upućuje se na lektoriranje (faza 30.70). Lektoriranje hrvatskog teksta ne smije dovesti do razlika u tehničkom sadržaju u usporedbi s tekstom izvornika. Lektorirani tekst razmatraju članovi TO-a i odobravaju ga za upućivanje u javnu raspravu (faza 30.99), a tajnik TO-a dodjeljuje mu status nacrtu hrvatske norme (faza 40.00, oznaka nHRN).

Ako članovi TO-a u tijeku pripreme nHRN-a uoče pogreške u tekstu izvornika, o uočenoj pogrešci obavještavaju HZN, koji o tome obavještava organizaciju koja je izdala izvornik s prijedlogom ispravka ili bez njega. Organizacija koja je izdala izvornik može pokrenuti postupak izrade i objave ispravka norme.

Ako do trenutka upućivanja nHRN-a koji je nastao prevođenjem međunarodne norme u javnu raspravu nije objavljen ispravak izvornika norme, u tekstu nacionalnog predgovora nHRN-a na odgovarajući se način o uočenoj pogrešci daje obavijest korisnicima tog nacrtu.

Tekst nHRN-a uređuje se za javnu raspravu u skladu s pravilima oblikovanja hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti, UPN 6.

Obavijest o javnoj raspravi o nacrtu hrvatske norme (faza 40.20, oznaka nHRN) objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

O primjedbama u tijeku javne rasprave koje se odnose na pogreške uočene u tekstu izvornika HZN obavještava organizaciju koja je izdala izvornik s prijedlogom ispravka ili bez njega. Organizacija koja je izdala izvornik može pokrenuti postupak izrade i objave ispravka norme.

Ako do trenutka upućivanja HRN-a u objavu nije objavljen ispravak izvornika norme, u tekstu HRN-a na odgovarajući se način o uočenoj pogrešci daje obavijest korisnicima te norme.

Postupak izrade i upućivanje HRN-a u objavu svojim potpisom na odgovarajućem obrascu odobravaju predsjednik i tajnik TO-a, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a, a u slučaju kad je HRN izradio poseban RS, voditelj TU-a i ravnatelj HZN-a. Svojim potpisom predsjednik TO-a potvrđuje da je TO raspravljao o tekstu i složio se s tehničkim sadržajem te da tekst odražava dogovoreni sadržaj. Tajnik TO-a i voditelj odgovarajućeg odsjeka za normizaciju svojim potpisom potvrđuju da je tekst HRN-a pripremljen u skladu s unutrašnjim pravilima HZN-a, a ravnatelj svojim potpisom odobrava objavu HRN-a.

TO može donijeti odluku o povlačenju HRN-a koji je nastao prihvaćanjem međunarodne norme.

Kada se povuče međunarodna norma koja je prihvaćena kao HRN, TO može donijeti odluku o povlačenju ili zadržavanju sadržaja te norme kao izvornog HRN-a (novi normizacijski projekt), ako on nije u suprotnosti s nekom drugom, objavljenom hrvatskom normom.

5.2.1.5 Prihvaćanje amandmana

Amandman se prihvaća, odobrava i objavljuje prema postupku za prihvaćanje međunarodne norme (točke 5.2.1.1 do 5.2.1.3).

Tekst amandmana objavljuje se kao samostalan dokument ili konsolidiran s tekstem norme (novo izdanje) ovisno o načinu njegova objavljivanja na međunarodnoj razini.

5.2.1.6 Prihvaćanje tumačenja

Tumačenje HRN-a koji je prihvaćena međunarodna norma objavljuje se nakon što organizacija koja je izdala međunarodnu normu objavi tumačenje te međunarodne norme.

Normizacijski projekt za prihvaćanje tumačenja međunarodne norme pokreće se na nacionalnoj razini u bilo kojoj fazi izrade.

5.2.1.7 Objava ispravka hrvatske norme koja je prihvaćena međunarodna norma

Ispravak HRN-a koji je prihvaćena međunarodna norma objavljuje se nakon što organizacija koja je izdala međunarodnu normu objavila ispravak te međunarodne norme.

Tekst ispravka objavljuje se ovisno o načinu njegova objavljivanja na međunarodnoj razini.

Za objavu izvornoga hrvatskog ispravka na hrvatsku normu koja je prihvaćena međunarodna norma uz prevođenje na odgovarajući se način primjenjuje postupak iz točke 4.1.10.

5.2.2 Prihvaćanje drugih međunarodnih normativnih dokumenata

Međunarodni normativni dokument može biti prihvaćen kao hrvatski normativni dokument

- iste vrste, bez preinaka u izvorniku i/ili uz prijevod
- iste vrste, s preinakama uz prijevod
- druge vrste, bez preinaka u izvorniku i/ili uz prijevod
- druge vrste, s preinakama uz prijevod.

Pri prihvaćanju međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta iste vrste, bez preinaka u izvorniku, na odgovarajući se način primjenjuje postupak prihvaćanja međunarodne norme u izvorniku (kao HRN-a) uz odgovarajući postupak i razinu konsenzusa za izradu, odobravanje i objavu te vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Pri prihvaćanju međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta iste vrste, bez preinaka uz prijevod, na odgovarajući se način primjenjuje postupak izrade, odobravanja i objave te vrste hrvatskoga izvornog dokumenta.

Iznimno, odgovarajući TO može, uz obrazloženje, predložiti prihvaćanje međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta druge vrste. TU razmatra prijedlog TO-a i donosi odluku o načinu prihvaćanja i vrsti normativnog dokumenta koji će se objaviti.

Pri prihvaćanju međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta druge vrste, bez preinaka u izvorniku, na odgovarajući se način primjenjuje postupak prihvaćanja međunarodne norme u izvorniku (kao HRN-a) uz odgovarajući postupak i razinu konsenzusa za izradu, odobravanje i objavu te vrste hrvatskoga normativnog dokumenta.

Pri prihvaćanju međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta druge vrste, bez preinaka uz prijevod, na odgovarajući se način primjenjuje postupak izrade, odobravanja i objave te vrste hrvatskoga izvornog normativnog dokumenta.

Odgovarajući TO može predložiti prihvaćanje međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta s preinakama. TU razmatra prijedlog TO-a i donosi odluku o prihvaćanju međunarodnoga normativnog dokumenta s preinakama.

Pri prihvaćanju međunarodnoga normativnog dokumenta kao hrvatskoga normativnog dokumenta iste ili druge vrste, s preinakama uz prijevod, primjenjuje se postupak izrade, odobravanja i objave odgovarajuće vrste hrvatskoga izvornog normativnog dokumenta.

5.2.2.1 Prihvaćanje međunarodnih tehničkih specifikacija

Kao član međunarodnih (ISO i IEC) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo prihvaćanja tehničkih specifikacija (TS) i javno dostupnih specifikacija (PAS) tih organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

Međunarodni TS/PAS može se prihvatiti kao istovjetni HRS ili kao HRS s preinakama.

Odgovarajući TO donosi odluku o prihvaćanju međunarodnog TS/PAS-a kao HRS-a iz svojeg područja rada i o načinu njegovog prihvaćanja.

U slučaju kad TO nije osnovan, TU donosi odluku o prihvaćanju međunarodnog TS/PAS-a kao HRS-a.

Međunarodni TS/PAS prihvaća se u izvorniku kao HRS prema postupku prihvaćanja međunarodnih norma u izvorniku (točka 5.2.1.3) uz razinu konsenzusa za HRS (točka 4.2.2).

Pri prihvaćanju međunarodnog TS/PAS-a uz prevođenje na hrvatski jezik, HRS se izrađuje, odobrava i objavljuje prema postupku izrade, odobravanja i objave izvornog HRS-a (točka 4.2.2).

5.2.2.2 Prihvaćanje međunarodnih tehničkih izvještaja

Kao član međunarodnih (ISO i IEC) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo prihvaćanja tehničkih izvještaja (TR) tih organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

Međunarodni TR može se prihvatiti kao istovjetni HRI ili kao HRI s preinakama.

Odgovarajući TO donosi odluku o prihvaćanju i o načinu prihvaćanja međunarodnog TR-a kao hrvatskog dokumenta iz svojeg područja rada.

U slučaju kad TO nije osnovan, TU donosi odluku o prihvaćanju međunarodnog TR-a kao hrvatskog dokumenta.

Međunarodni TR prihvaća se u izvorniku kao HRI prema postupku prihvaćanja međunarodnih norma u izvorniku (točka 5.2.1.3) uz razinu konsenzusa za HRI (točka 4.2.3).

Pri prihvaćanju međunarodnog TR-a uz prevođenje na hrvatski jezik, HRI se izrađuje, odobrava i objavljuje prema postupku izrade, odobravanja i objave izvornog HRI-ja (točka 4.2.3).

5.2.2.3 Prihvaćanje međunarodnih uputa

Kao član međunarodnih (ISO i IEC) organizacija za normizaciju, HZN ima pravo prihvaćanja uputa (*Guide*) tih organizacija kao hrvatskih normativnih dokumenata.

Međunarodne upute mogu se prihvatiti kao istovjetne HRU-u ili kao HRU s preinakama, uz prevođenje, ili u izvorniku.

Odluku o prihvaćanju međunarodnih uputa kao HRU donosi odgovarajući TO ili, ako on ne postoji, TU.

Međunarodne upute prihvaćaju se u izvorniku kao HRU prema postupku prihvaćanja međunarodnih norma u izvorniku (točka 5.2.1.3) uz razinu konsenzusa za HRU (točka 4.2.4).

Pri prihvaćanju međunarodnih uputa, uz prevođenje na hrvatski jezik, HRU-i se izrađuju, odobravaju i objavljuju prema postupku izrade, odobravanja i objave izvornih HRU-a (točka 4.2.4).

5.3 Prihvaćanje normativnih dokumenata drugih nacionalnih normirnih tijela

Ako nema odgovarajuće europske ili međunarodne norme za određeni predmet te nije pokrenut međunarodni ili europski projekt, HZN može prihvatiti normu drugoga nacionalnog normirnog tijela (npr. DIN, BSI) odnosno normu određenoga normirnog tijela s kojim HZN ima sklopljen odgovarajući ugovor (npr. ASTM), ili uz posebno dopuštenje.

Plan razvoja hrvatskoga normizacijskog projekta za prihvaćanje norme normirnih tijela drugih država proizlazi iz potrebe predlagača projekta i u skladu je s mogućnostima odgovarajućeg TO-a.

Za prihvaćanje normativnih dokumenata drugih nacionalnih normirnih tijela primjenjuju se ista pravila i postupci kao i za prihvaćanje međunarodnih normativnih dokumenata.

5.4 Prevođenje hrvatskih normativnih dokumenata

Hrvatski normativni dokumenti prihvaćeni u izvorniku mogu se prevoditi s jezika izvornika na hrvatski jezik. Izvorni hrvatski dokumenti mogu se prevoditi na druge jezike.

Pri prevođenju hrvatskoga normativnog dokumenta prednost se daje izradi konsolidirane verzije teksta (uključeni amandmani i ispravci koji su objavljeni do trenutka prevođenja).

Prevođenje hrvatskoga normativnog dokumenta predlaže TO odnosno TU.

Projekt se registrira u bazi (faza 62) i vodi na odgovarajućem obrascu. Projekt se registrira kao prvHRN (faza 62.00), npr. za normu, i upućuje na prevođenje.

Prijevod se nakon zaprimanja upućuje TO-u. Članovi TO-a raspravljaju o prijevodu (faza 62.20), a nakon usuglašavanja (faza 62.60), prijevod se upućuje na lekturu (faza 62.70).

Članovi TO-a mogu donijeti odluku o odustajanju od prevođenja (faza 62.98).

Prijevod koji je odobren za tisak registrira se u bazi (faza 62.99). Nakon objave hrvatske jezične verzije, projekt se povlači, a u izvornom projektu dodaje se oznaka jezične verzije i načina prihvaćanja.

Obavijest o hrvatskoj jezičnoj verziji hrvatske norme objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Ispravci prevedenih dokumenata izrađuju se prema postupku za ispravak izvorne hrvatske norme (točka 4.1.10).

Dodatak A

Faze razvoja hrvatskih normativnih dokumenata

FAZE	PODFAZE							
	00 Registracija	20 Početak glavnog postupka	60 Završetak glavnog postupka	70 Lektoriranje	90 Odluka			
					92 Ponavljanje prethodne faze	93 Ponavljanje tekuće faze	98 Odustajanje	99 Prosljeđivanje
00 Faza prethodna	00.00 prijedlog novog projekta primljen ipHRN	00.20 pokrenuto razmatranje prijedloga	00.60 zaključak o prijedlogu novog projekta			00.93 prijedlog novog projekta vraćen podnositelju na daljnju razradu	00.98 odustajanje od prijedloga	00.99 inicijalni prijedlog prihvaćen
10 Faza prijedloga	10.00 registracija prijedloga projekta pHRN	10.20 glasovanje o prijedlogu	10.60 zaključak o prijedlogu		10.92 prijedlog vraćen podnositelju prijedloga na daljnju razradu		10.98 odustajanje od prijedloga	10.99 prijedlog prihvaćen
20 Faza pripreme	20.00 registracija projekta (projekt upisan u program rada) rpHRN	20.20 rad na nrHRN	20.60 prikupljene primjedbe na nrHRN				20.98 odustajanje od projekta	20.99 nrHRN odobren za registraciju kao noHRN
30 Faza odbora	30.00 registracija nacрта odbora noHRN	30.20 rasprava o noHRN	30.60 prikupljene primjedbe na noHRN	30.70 lektoriranje	30.92 noHRN vraća se radnoj skupini		30.98 odustajanje od projekta	30.99 noHRN odobren za registraciju kao nHRN
40 Faza javne rasprave	40.00 registracija nacрта hrvatske norme nHRN	40.20 javna rasprava o nHRN	40.60 prikupljene primjedbe na nHRN		40.92 nHRN vraća se u TO ili PO	40.93 odluka o novoj javnoj raspravi	40.98 odustajanje od projekta	40.99 nHRN odobren za registraciju kao nkHRN
50 Faza odobravanja	50.00 registracija konačnog nacрта hrvatske norme nkHRN	50.20 javna rasprava o nkHRN	50.60 prikupljene primjedbe; potvrđen nkHR		50.92 nkHRN vraća se u TO ili PO		50.98 odustajanje od projekta	50.99 nkHRN odobren za registraciju kao HRN
60 Faza objave	60.00 registracija hrvatske norme HRN u tisku		60.60 HRN dostupan					
62 Faza prevođenja	62.00 registracija početka prevođenja prvHRN	62.20 rasprava o prijevodu	62.60 prikupljene primjedbe; zaključak o prijevodu	62.70 lektoriranje		62.93 prijevod vraćen TO-u	62.98 odustajanje od projekta	62.99 prijevod odobren za tisak
90 Faza preispitivanja		90.20 periodično preispitivanje HRN	90.60 prikupljene primjedbe		90.92 revizija HRN-a	90.93 HRN potvrđen		90.99 prijedlog TO-a ili PO-a o povlačenju HRN-a
95 Faza povlačenja		95.20 glasovanje o povlačenju	95.60 prikupljene primjedbe		95.92 odluka o nepovlačenju			95.99 povlačenje HRN-a

Tumačenje kratica:

- ipHRN** - inicijalni prijedlog zaprimljen
- pHRN** - registracija prijedloga projekta za glasovanje
- rpHRN** - registracija prijedloga u programu rada
- nrHRN** - radni nacrt hrvatske norme
- noHRN** - nacrt odbora hrvatske norme
- nHRN** - nacrt hrvatske norme
- nkHRN** - konačni nacrt hrvatske norme
- HRN** - hrvatska norma
- prvHRN** - prevođenje hrvatske norme

Bibliografija

- [1] Uredba (EU) broj 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji
- [2] Zakon o normizaciji (NN 80/2013)
- [3] Uredba o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (NN 154/2004; NN 44/2005, NN 30/2010, 34/2012, 79/2012)
- [4] Statut Hrvatskoga zavoda za norme, veljača 2011., konsolidirana verzija
- [5] ISO/IEC Guide 21-1:2005, *Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables – Part 1: Adoption of International Standards*
- [6] ISO/IEC Guide 21-2:2005, *Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables – Part 2: Adoption of International Deliverables other than International Standards*
- [7] ISO/IEC Directives, (svi dijelovi)
- [8] CEN/CENELEC Internal Regulations (svi dijelovi)
- [9] ETSI Directives, V41
- [10] ETSI NSO Guide
- [11] ETSI/NSO Memorandum of understanding
- [12] HRN EN 45020:2007, *Normizacija i srodne djelatnosti – Rječnik općih naziva (ISO/IEC Guide 2:2004, EN 45020:2006)*
- [13] ISO/IEC Guide 59:2019, *ISO and IEC recommended practices for standardization by nacional bodies*
- [14] UPN 1:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 1. dio: Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
- [15] UPN 2:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 2. dio: Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
- [16] UPN 4:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 4. dio: Osnivanje i rad programskih odbora*
- [17] UPN 5:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 5. dio: Osnivanje i rad tehničkih odbora*
- [18] UPN 6:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 6. dio: Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*
- [19] CENELEC Guide 26:2002, *Coordinated approach for the handling of proposals for the interpretation of CENELEC standards*

Povijest dokumenta

Izdanje br.	Datum objave:	Status
1	2008-10-06	Usvojeno elektroničkim glasovanjem Upravnoga vijeća
2	2009-07-23	Usvojeno elektroničkim glasovanjem Upravnoga vijeća
2		Drugo izdanje ispravljeno 2009-09-04
3	2014-02-20	Doneseno na 11. sjednici Upravnoga vijeća
4	2021-07-15	Doneseno na 3. sjednici Upravnoga vijeća